

NEGERI TERENGGANU

ENAKMEN 6 TAHUN 2001 ENAKMEN KETERANGAN MAHKAMAH SYARIAH (TERENGGANU) 2001

Tarikh Persetujuan DiRaja : 21 Januari 2001

Tarikh disiarkan dalam *Warta* : 22 November 2001

Tarikh mula berkuatkuasa : 1 Ogos 2002 [Tr. GN 407/02]

SUSUNAN SEKSYEN

[Mukadimah](#)

BAHAGIAN I - KERELEVANAN

BAB 1 - *PERMULAAN*

- Seksyen 1. [Tajuk ringkas dan mula berkuat kuasa.](#)
Seksyen 2. [Pemakaian.](#)
Seksyen 3. [Tafsiran.](#)
Seksyen 4. [Anggapan.](#)

BAB 2 - *QARINAH*

AM

- Seksyen 5. [Keterangan boleh diberikan mengenai fakta persoalan dan qarinah.](#)
Seksyen 6. [Fakta yang menjadi sebahagian daripada transaksi yang sama ialah qarinah.](#)
Seksyen 7. [Fakta yang menjadi punca, sebab atau kesan bagi fakta persoalan atau fakta relevan.](#)
Seksyen 8. [Motif, persediaan dan kelakuan yang dahulu atau yang kemudian.](#)
Seksyen 9. [Fakta yang perlu untuk menghuraikan atau mengemukakan fakta persoalan atau fakta](#)

relevan.

Seksyen 10. Apa-apa yang dikatakan atau dilakukan oleh pekomplot berkenaan dengan rancangan bersama.

Seksyen 11. Bila fakta menjadi qarinah.

Seksyen 12. Dalam guaman bagi mendapatkan ganti rugi, fakta yang cenderung membolehkan Mahkamah menentukan amaun ialah qarinah.

Seksyen 13. Fakta yang menjadi qarinah apabila hak atau 'urf dipersoalkan.

Seksyen 14. Fakta yang menunjukkan kewujudan keadaan akal fikiran atau keadaan tubuh atau perasaan tubuh ialah qarinah.

Seksyen 15. Fakta berkenaan dengan soal sama ada perbuatan dilakukan dengan tak sengaja atau dengan sengaja.

Seksyen 16. Bila kewujudan perjalanan urusan menjadi qarinah.

Iqraq

Seksyen 17. Iqrar ditakrifkan.

Seksyen 18. Kebolehterimaan iqrar.

Seksyen 19. Iqrar yang dibuat dalam keadaan marad al-maut.

Pernyataan oleh Orang yang tidak dapat dipanggil sebagai saksi

Seksyen 20. Hal yang dalamnya pernyataan mengenai fakta relevan oleh orang yang telah mati atau tidak dapat dijumpai, dsb, ialah qarinah.

Seksyen 21. Kerelevanan keterangan tertentu bagi membuktikan dalam prosiding kemudiannya kebenaran fakta yang dinyatakan dalamnya.

Pernyataan yang dibuat di bawah Hal Keadaan Khas

Seksyen 22. Bila catatan dalam buku akaun ialah qarinah.

Seksyen 23. Bila catatan dalam rekod awam yang dibuat pada melaksanakan kewajipan ialah qarinah.

Seksyen 24. Pernyataan dalam peta, carta dan pelan ialah qarinah.

Seksyen 25. Pernyataan tentang fakta daripada jenis awam yang terkandung dalam perundangan atau pemberitahuan tertentu ialah qarinah.

Seksyen 26. Pernyataan tentang mana-mana undang-undang yang terkandung dalam buku undang-undang ialah qarinah.

Sebanyak Mana Pernyataan dikehendaki dibuktikan

Seksyen 27. Keterangan apa dikehendaki diberikan apabila pernyataan menjadi sebahagian daripada percakapan, dokumen, buku atau siri surat atau kertas.

Bila Penghakiman Orang Ketiga menjadi Qarinah

Seksyen 28. Penghakiman dahulu adalah relevan bagi menghalang guaman atau percikaraan yang kedua.

Seksyen 29. Bila penghakiman tertentu dalam bidang kuasa probet, dsb. ialah qarinah.

Seksyen 30. Bila penghakiman, perintah atau dekri ialah qarinah.

Seksyen 31. Bila penghakiman, dsb. tidak qarinah.

Seksyen 32. Fraud atau pakat sulit dalam mendapatkan penghakiman atau ketakkompetenan Mahkamah boleh dibuktikan.

Bila Pendapat Orang Ketiga menjadi Qarinah

- Seksyen 33. [Pendapat pakar.](#)
Seksyen 34. [Fakta berkenaan dengan pendapat pakar.](#)
Seksyen 35. [Bila pendapat tentang tulisan tangan ialah qarinah.](#)
Seksyen 36. [Bila pendapat tentang kewujudan hak atau 'urf ialah qarinah.](#)
Seksyen 37. [Bila pendapat tentang kelaziman, rukun, dsb. ialah qarinah.](#)
Seksyen 38. [Bila pendapat mengenai hubungan ialah qarinah.](#)
Seksyen 39. [Bila alasan pendapat ialah qarinah.](#)

Bila Watak menjadi Qarinah

- Seksyen 40. [Dalam kes mal, watak bagi membuktikan kelakuan yang ditohmahkan tidaklah qarinah.](#)
Seksyen 41. [Dalam prosiding jenayah, watak baik dahulu ialah qarinah.](#)
Seksyen 42. [Watak buruk dahulu tidaklah qarinah kecuali bagi menjawab.](#)

BAHAGAN II - PEMBUKTIAN

BAB 1 - FAKTA YANG TIDAK PERLU DIBUKTIKAN

- Seksyen 43. [Fakta yang diberi pengiktirafan kehakiman tidak perlu dibuktikan.](#)
Seksyen 44. [Fakta yang mengenainya Mahkamah mesti memberikan pengiktirafan kehakiman.](#)
Seksyen 45. [Fakta yang diakui tidak perlu dibuktikan.](#)

BAB 2 - KETERANGAN LISAN

- Seksyen 46. [Pembuktian fakta dengan keterangan lisan.](#)
Seksyen 47. [Keterangan lisan mestilah secara langsung.](#)

BAB 3 - KETERANGAN DOKUMENTAR

- Seksyen 48. [Pembuktian kandungan dokumen.](#)
Seksyen 49. [Keterangan primer.](#)
Seksyen 50. [Keterangan sekunder.](#)
Seksyen 51. [Pembuktian dokumen dengan keterangan primer.](#)
Seksyen 52. [Hal yang dalamnya keterangan sekunder berhubungan dengan dokumen boleh diberikan.](#)
Seksyen 53. [Kaedah-kaedah tentang notis untuk mengemukakan.](#)
Seksyen 54. [Pembuktian tandatangan dan tulisan tangan orang yang dikatakan telah menandatangani atau menulis dokumen yang dikemukakan.](#)
Seksyen 55. [Pengakuan mengenai tulisan, tandatangan atau meterai.](#)
Seksyen 56. [Pembuktian dokumen.](#)

Dokumen Awam

- Seksyen 57. [Dokumen awam.](#)
Seksyen 58. [Dokumen persendirian.](#)
Seksyen 59. [Salinan diperakui bagi dokumen awam.](#)
Seksyen 60. [Pembuktian dokumen dengan pengemukaan salinan diperakui.](#)
Seksyen 61. [Pembuktian dokumen rasmi tertentu.](#)

Anggapan tentang dokumen

- Seksyen 62. [Anggapan tentang ketulenan salinan diperakui.](#)
Seksyen 63. [Anggapan tentang dokumen yang dikemukakan sebagai rekod keterangan .](#)
Seksyen 64. [Anggapan tentang Warta, akhbar, dsb.](#)
Seksyen 65. [Anggapan tentang peta atau pelan yang dibuat dengan kuasa Kerajaan.](#)
Seksyen 66. [Anggapan tentang koleksi undang-undang dan laporan keputusan.](#)
Seksyen 67. [Anggapan tentang surat kuasa wakil.](#)
Seksyen 68. [Anggapan tentang salinan diperakui bagi rekod kehakiman negara asing.](#)
Seksyen 69. [Anggapan tentang buku, peta dan carta.](#)
Seksyen 70. [Anggapan tentang perutusan telegraf.](#)
Seksyen 71. [Anggapan tentang penyempurnaan wajar, dsb. dokumen yang tidak dikemukakan.](#)

BAHAGAN III - PENGEMUKAAN DAN KESAN KETERANGAN

BAB 1 - BEBAN MEMBUKTIKAN

- Seksyen 72. [Beban untuk mengemukakan keterangan dalam kes mal.](#)
Seksyen 73. [Beban membuktikan.](#)
Seksyen 74. [Pada siapa letaknya beban membuktikan.](#)
Seksyen 75. [Beban membuktikan tentang fakta tertentu.](#)
Seksyen 76. [Beban membuktikan fakta yang perlu dibuktikan untuk menjadikan keterangan boleh diterima.](#)
Seksyen 77. [Beban membuktikan bahawa kes orang tertuduh termasuk dalam kecualian.](#)
Seksyen 78. [Beban membuktikan fakta yang diketahui secara khusus.](#)
Seksyen 79. [Beban membuktikan kematian orang yang diketahui masih hidup dalam masa tiga puluh tahun.](#)
Seksyen 80. [Beban membuktikan bahawa seseorang yang tidak didengar khabar mengenainya selama empat tahun masih hidup.](#)
Seksyen 81. [Beban membuktikan tentang pemunyaan.](#)
Seksyen 82. [Mahkamah boleh menganggap kewujudan fakta tertentu.](#)

BAB 2 - SAKSI

- Seksyen 83. [Siapa yang boleh memberikan keterangan sebagai saksi.](#)
Seksyen 84. [Saksi bisu.](#)
Seksyen 85. [Keterangan suami, isteri, ibu bapa, dan anak.](#)
Seksyen 86. [Bilangan saksi.](#)
Seksyen 87. [Cara memberikan keterangan.](#)
Seksyen 88. [Keterangan oleh saksi tunggal dan sumpah plaintif.](#)

BAB 3 - PEMERIKSAAN SAKSI

- Seksyen 89. [Susunan pengemukaan dan pemeriksaan saksi.](#)
Seksyen 90. [Mahkamah hendaklah memutuskan tentang kebolehterimaan keterangan.](#)
Seksyen 91. [Pemeriksaan utama, pemeriksaan balas dan pemeriksaan semula.](#)
Seksyen 92. [Susunan pemeriksaan dan arahan mengenai pemeriksaan semula.](#)
Seksyen 93. [Pemeriksaan balas orang yang dipanggil untuk mengemukakan dokumen.](#)
Seksyen 94. [Saksi-saksi berkenaan dengan watak.](#)
Seksyen 95. [Soalan memimpin.](#)
Seksyen 96. [Bila soalan memimpin tidak boleh ditanya.](#)
Seksyen 97. [Bila soalan memimpin boleh ditanya.](#)
Seksyen 98. [Keterangan tentang perkara bertulis.](#)
Seksyen 99. [Pemeriksaan balas tentang pernyataan bertulis yang dahulu.](#)
Seksyen 100. [Soalan yang sah dalam pemeriksaan balas.](#)

- Seksyen 101. [Mahkamah akan memutuskan bila soalan hendak ditanya dan bila saksi boleh dipaksa menjawab.](#)
- Seksyen 102. [Soalan tidak boleh ditanya tanpa alasan yang munasabah.](#)
- Seksyen 103. [Tatacara Mahkamah sekiranya soalan ditanya tanpa alasan yang munasabah.](#)
- Seksyen 104. [Soalan lucah dan bersifat skandal.](#)
- Seksyen 105. [Soalan yang bertujuan menghina atau menggosarkan.](#)
- Seksyen 106. [Penyingkiran keterangan untuk menyangkal jawapan kepada soalan yang menguji kebenaran.](#)
- Seksyen 107. [Soalan oleh pihak kepada saksinya sendiri.](#)
- Seksyen 108. [Mencabar kebolehpercayaan saksi.](#)
- Seksyen 109. [Soalan yang cenderung menyokong keterangan mengenai fakta relevan yang boleh diterima.](#)
- Seksyen 110. [Pernyataan dahulu oleh saksi boleh dibuktikan untuk menyokong testimoni yang kemudian tentang fakta yang sama.](#)
- Seksyen 111. [Perkara yang boleh dibuktikan berkaitan dengan pernyataan terbukti yang ialah qarinah di bawah seksyen 20 atau 21.](#)
- Seksyen 112. [Mengingatkan semula.](#)
- Seksyen 113. [Testimoni tentang fakta yang dinyatakan dalam dokumen yang disebut dalam seksyen 112.](#)
- Seksyen 114. [Hak pihak menentang tentang tulisan yang digunakan untuk mengingatkan semula.](#)
- Seksyen 115. [Pengemukakan dokumen dan terjemahannya.](#)
- Seksyen 116. [Memberikan sebagai keterangan dokumen yang diminta dan dikemukakan setelah notis diberikan.](#)
- Seksyen 117. [Menggunakan sebagai keterangan dokumen yang enggan dikemukakan setelah notis diberikan.](#)
- Seksyen 118. [Kuasa Hakim untuk mengemukakan soalan atau memerintahkan pengemukakan.](#)

BAB 4 - PERUNTUKAN KHAS BERHUBUNGAN DENGAN TESTIMONI SAKSI

- Seksyen 119. [Menentukan bahawa saksi 'adil.](#)
- Seksyen 120. [Saksi hendaklah diperiksa melalui pihak yang ada hubungan dengannya.](#)
- Seksyen 121. [Pemeriksaan rahsia.](#)
- Seksyen 122. [Bilangan pemeriksa rahsia.](#)
- Seksyen 123. [Pemeriksaan terbuka.](#)
- Seksyen 124. [Testimoni dalam pemeriksaan terbuka menjadi sebahagian daripada syahadah.](#)
- Seksyen 125. [Bila saksi tidak perlu diperiksa.](#)
- Seksyen 126. [Penafian \(ta'n\) terhadap saksi.](#)
- Seksyen 127. [Apabila dapatan pemeriksa saksi berbeza.](#)
- Seksyen 128. [Saksi yang mati atau hilang.](#)
- Seksyen 129. [Bila saksi dikehendaki mengangkat sumpah.](#)

BAHAGAN IV - AM

- Seksyen 130. [Rujukan muktamad.](#)

JADUAL